

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra Syner (Danske Klassikere)

Citation: Hjortø, Knud: "Syner", i Hjortø, Knud: *Syner*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2003, s. 136. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hjort_01-shoot-idm140211094306176.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Syner

Menneskene har til alle tider drømt drømme og set syner og ad disse veje modtaget indsigter og bestemmelser, hvad enten de nu kom fra Gud eller Fanden eller var opstået ved gæring i en blød hjerne, som man sagde i tiden. Bl.a. om Johs. V. Jensens *Einar Elkær* i det små eller Nietzsches overmenneskedrømme i det store. Hermed er tidens moderne opfattelse af synerne angivet: de er udtryk for galskab, rablende vanvid. Tiden var meget optaget af psykiske fænomener. Det viste sig dels ved den folkelige interesse for spiritisme, dels på højere videnskabeligt, psykologisk niveau omkring skikkelser som psykiateren Knud Pontoppidan og den eksperimentelle psykolog Edv. Lehmann i Danmark, og Sigmund Freud i Wien. Denne sidste var netop i færd med at skrive et af vor kulturs hovedværker, *Drømmetydning*, 1900, som fik uoverskuelig indflydelse på det nye århundredes digtning og syn på de sjælelige processer. Det skete ikke mindst gennem begrebet om det ubevidste, som mange i tidernes løb havde cirklet omkring, men som først nu blev sat på begreb og desuden placeret i den enkeltes sjæl og ikke i himlen eller helvede.